

1

2

3

4

5 Den nasjonale støttegruppen etter 22.

6

juli

7

Organisasjonsplattform

8

2022-2032

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24 Forord

25 I over ti år har Støttegruppen etter 22. juli arbeidet for å ivareta og fremme
26 interessene til etterlatte, overlevende, pårørende og berørte etter terrorangrepene i
27 Regjeringskvartalet og på Utøya 22. juli 2011.

28

29 Organisasjonen har til nå levert veldig gode resultater for sine medlemmer både i
30 form av aktivitetsnivå på blant annet likemannsstøtte, men og store politiske
31 gjennomslag. Dette har vært mulig på grunn av den enorme frivillige innsatsen som
32 er lagt ned fra berørte over hele landet, i nasjonalt styre og i fylkeslagene.

33

34 Terroraksjonene 22. juli rammet svært mange mennesker, og man antar at så
35 mange som hver fjerde nordmann kjenner en som er direkte berørt av
36 terrorangrepene.

37

38 Selv om det nå er over 10 år siden terrorangrepene er det fortsatt et behov for
39 målrettet oppfølging av god kvalitet. Samfunnet rundt oss går naturlig nok videre
40 raskere enn vi berørte noen ganger klarer. Derfor har støttegruppen fortsatt en viktig
41 jobb å gjøre.

42

43 Samtidig er det signalisert fra flere styremedlemmer og fylkesledere ute i
44 fylkeslagene om at en er sliten og ikke har mulighet til å delta videre i det frivillige
45 arbeidet i Støttegruppen. Det er derfor grunnlag for å anta at en vil se en kraftig
46 reduksjon i engasjementet i fylkeslagene etter 22. juli 2021.

47

48 Med denne organisasjonsplattformen ønsker Den nasjonale støttegruppen å peke ut
49 veien videre for organisasjonen for de neste ti årene

50	Innholdsfortegnelse	
51	Forord	1
52	1. Bakgrunn og mål med arbeidet	3
53	1.1 Hva har støttegruppen vært?.....	3
54	1.2 Dagens støttegruppe.....	4
55	1.3 Erfaring fra andre støttegrupper	5
56	2. Informasjonsgrunnlag for organisasjonsplattform	6
57	2.1 Medlemsundersøkelse.....	6
58	Oppsummering	6
59	2.2 Workshops med fylkeslagene	9
60	Oppsummering.....	9
61	2.3 Tilbakemeldinger fra andre aktører	10
62	Oppsummering	10
63	3. Avsluttende konklusjoner og forslag til tiltak	11
64	3.1 Endring av formålsparagrafen.....	12
65	3.2 Den nasjonale støttegruppen etter 22. juli	12
66	3.3 Fylkeslagene	13
67	3.4 Minnemarkeringer.....	13
68	3.5 Ivaretagelse.....	13
69	3.6 Myndigheter og andre	14
70	3.7 Internasjonalt.....	14
71		
72		

73 1. Bakgrunn og mål med arbeidet

74 Organisasjonsplattformen til Den nasjonale støttegruppen etter 22. juli er resultat av
75 et prosjekt som ble igangsatt høsten 2020. Hensikten med prosjektet var å se på hva
76 som skulle være støttegruppens rolle ti år etter terrorangrepene og hvilke
77 forbedringer som kunne gjøre i organisasjonen.

78

79 I arbeidet har en forsøkt å benytte seg av en bred innhenting av informasjon.
80 Samtidig har det vært fylkeslagene og medlemmenes innspill som er blitt vektet
81 høyest i prosessen.

82

83 For å sikre kontinuitet og nødvendig informasjonsinnhenting valgte Den nasjonale
84 støttegruppen å frikjøpe ett av styremedlemmene til å jobbe med prosjektet.

85

86 1.1 Hva har støttegruppen vært?

87 Den nasjonale støttegruppen etter 22. juli ble opprettet i Oslo 21. august 2011 for å
88 fremme interessene til de rammede etter bombingene av Regjeringskvartalet og
89 skytingen på Utøya. Siden den gang er Støttegruppen utvidet, og består i dag av
90 fylkeslag over hele landet.

91

92 Støttegruppen er åpen for alle som er rammet på forskjellige måter; de som var i og
93 ved Regjeringskvartalet eller på AUFs sommerleir på Utøya, deres familier og nære
94 relasjoner, og de som på andre måter ble involvert i eller berørt av hendelsene. I
95 over ti år har Støttegruppen tilbudt et nettverk og kontakt med andre som er rammet
96 på samme måte.

97

98 Støttegruppen har utelukkende vært drevet av frivillige, med 0 årsverk. En har likevel
99 klart å opprettholde et høyt aktivitetsnivå og sikret politiske gjennomslag, som for
100 eksempel opprettelsen av los- funksjonen. Dette har vært mulig takket være
101 innsatsen til nøkkelpersoner i det nasjonale styret og ute i fylkene.

102 1.2 Dagens støttegruppe

103 Ved inngangen til 2022 består støttegruppen av 11 fylkeslag og over 1800
104 medlemmer. Ti år etter terrorangrepene i Regjeringskvartalet og på Utøya opplever
105 organisasjonen fortsatt å få en stor andel henvendelser om bistand både ekstern og
106 internt. Deriblant knyttet til åpning av Utøyakaia, sikre at de berørte får informasjon
107 om rettigheter, planlegging av nytt minnested i Regjeringskvartalet, årlige
108 minnemarkeringer nasjonalt og lokalt, internasjonale henvendelser og en rekke
109 henvendelser om å bidra inn i forskningsprosjekter.

110

111 Organisasjonen drives i all hovedsak på frivillig basis. Det er umulig å skaffe en
112 nøyaktig oversikt over tidsbruken både lokalt og nasjonalt da de færreste skriver
113 timer, men en undersøkelse gjort i det nasjonale styret viser at arbeidsmengden til
114 en styreleder tilsvarer cirka et halvt årsverk, med store variasjoner gjennom året. For
115 styremedlemmer tilsvarer arbeidsmengden 1/10 av et årsverk.

116

117

Støttegruppa skal ivareta og fremme etterlatte, overlevende, pårørende og berørtes interesser etter bombingene av regjeringskvartalet og massakren på Utøya 22. juli 2011.

Støttegruppa er en religion- og livssynsnytral og partipolitisk uavhengig medlemsorganisasjon.

Fra Støttegruppens formålsvedtekter § 2

118 1.3 Erfaring fra andre støttegrupper

119 Det er bare unntaksvis at en større ulykke eller krise utløser opprettelsen av en
120 støttegruppe viser en [rapport](#) utformet av Nasjonalt kunnskapssenter om vold og
121 traumatisk stress (NKVTS) i 2008. I Norge har det siden 1945 blitt etablert seks
122 støttegrupper etter henholdsvis følgende katastrofer: Alexander Kielland- ulykken
123 (1980), brannen på Scandinavian Star (1990), Sleipner- forliset (1999), Åsta-ulykken
124 (2000), flodbølgekatastrofen i Asia (2004) og etter terrorangrepene mot
125 Regjeringskvartalet og Utøya. Erfaringen en har gjort seg med tidligere støttegrupper
126 er at de nokså raskt legges ned eller får svært redusert medlemsmasse fordi
127 hjelpebehovet blir dekket, eller at problemet som fikk en til å engasjere seg er blitt
128 løst.

129 2. Informasjonsgrunnlag for organisasjonsplattform

130 Støttegruppen valgte å gå bredt ut for å innhente informasjon til
131 organisasjonsplattformen. Samtidig har det vært viktig i arbeidet å vektlegge
132 tilbakemeldingene fra medlemmene og fylkeslagene høyt. Tilbakemeldingene vi har
133 fått viser at det er et stort engasjement for Støttegruppen, både internt og eksternt.

134

135 2.1 Medlemsundersøkelse

136 Den 12. september 2021 sendte Støttegruppen ut en medlemsundersøkelse til alle
137 medlemmer via medlemssystemet Hypersys. Det ble sendt ut to påminnelser, 15. -
138 og 25. september. Svarfrist var 26. september 2021.

139

140 Undersøkelsen hadde ble sendt til 1818 mottakere og hadde 305 respondenter.

141

142 Formålet med medlemsundersøkelsen var:

- 143 1. Danne et bilde av hva medlemmene mener Støttegruppen er i dag
- 144 2. Finne ut av hvilke behov medlemmene har i dag
- 145 3. Innhente kunnskap om hva medlemmene ønsker at Støttegruppen skal være

146

147 Oppsummering

- 148 ● Støttegruppen, både lokalt og nasjonalt oppleves som viktige og relevante for
149 de berørte etter 22. juli.
- 150 ● Likemannsstøtte, informasjonskanal og et talerør er kjernen i hvilken rolle
151 Støttegruppen spiller for enkeltmedlemmer.
- 152 ● Det er et stort informasjonsbehov blant medlemmene. Særlig for å lære om
153 langtidsvirkningene etter terror, hvordan en kan leve med traumet og hvordan
154 en skal snakke med barn om 22. juli.
- 155 ● Fortsatt er det et stort behov for psykisk helsehjelp blant medlemmene,
156 mange strever fortsatt og flere påpeker utfordringer med å få hjelp.

157 ● Et flertall av medlemmene oppgir å delta på aktiviteter i regi av lokal og/ eller
158 nasjonal Støttegruppe.

159 ● Den sosiale støtten av å være med likemenn er viktig for Støttegruppens
160 medlemmer

161 ● Det er fortsatt ønske og behov for årlige minnemarkeringer.

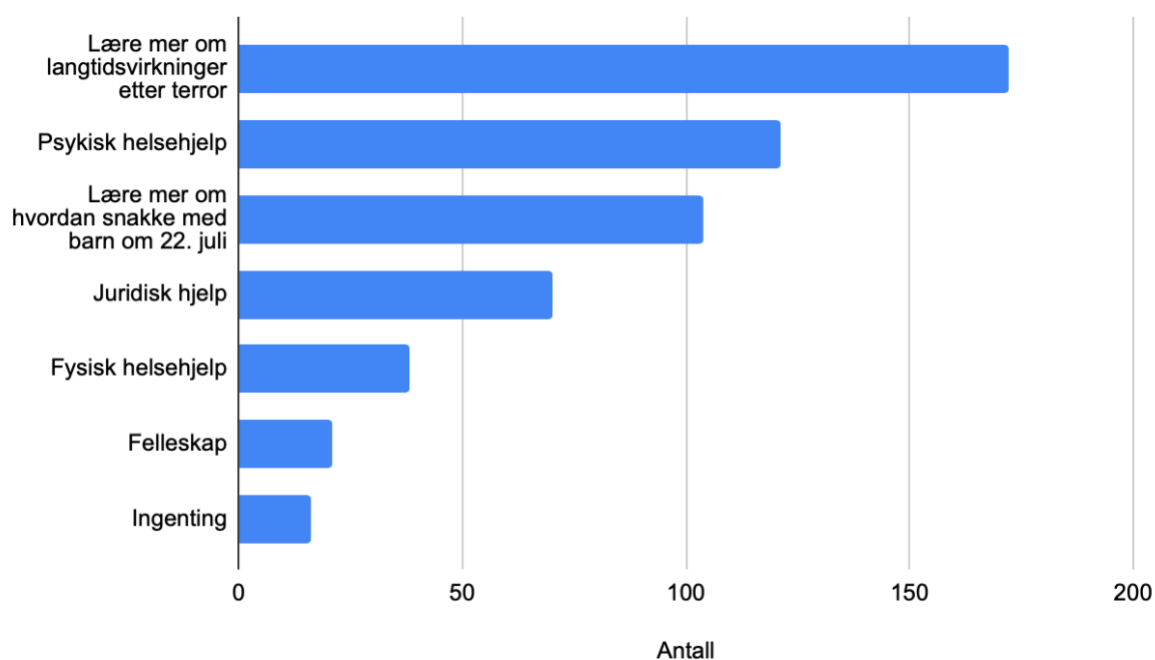
162

163 Nedenfor presenteres noen av funnene fra medlemsundersøkelsen.

164

165 Hvilke behov har du 10 år etter terroren?

166

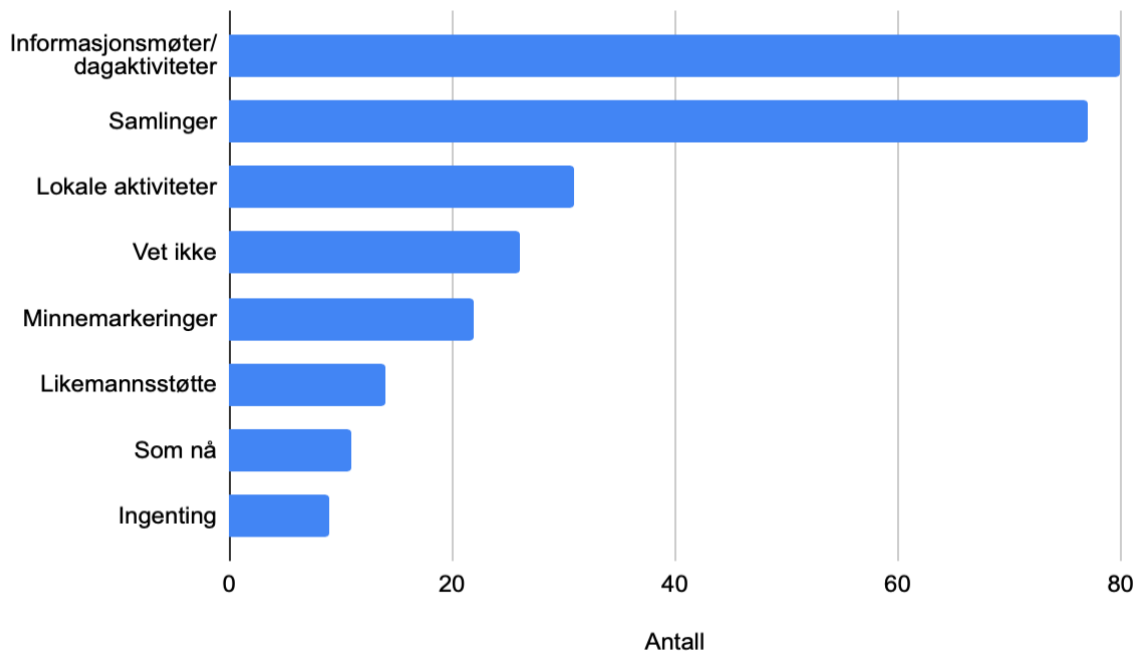

167

168 *Figur 1 Hvilke behov har du ti år etter terroren*

169 Hvilke aktiviteter kan du tenke deg i fremtiden?

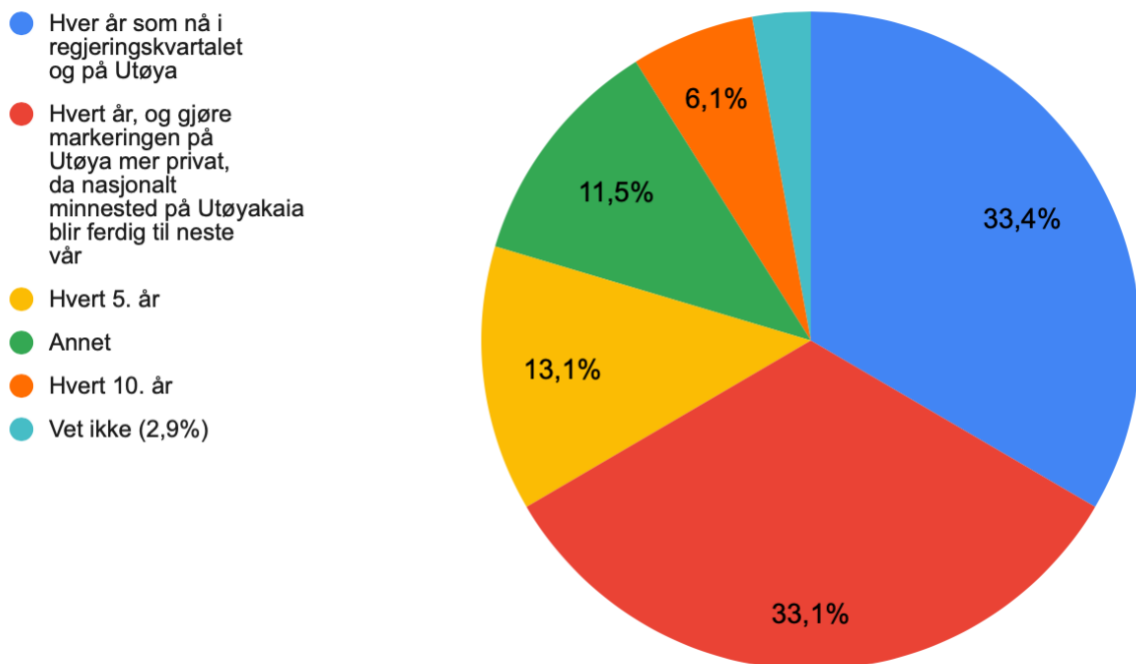

170

171 *Figur 2 Hvilke aktiviteter kan du tenke deg i fremtiden?*

172

173 Hvordan ønsker du at 22. juli skal markeres de kommende årene?

174

175 *Figur 3 Hvordan ønsker du at 22. juli skal markeres de kommende årene?*

176 2.2 Workshops med fylkeslagene

177 I 2021 ble det avholdt to workshops med fylkeslagene i Støttegruppen. Den første
178 ble avholdt 6. februar. Hensikten med den første workshopen var å innhente
179 operative anbefalinger for videre utvikling av organisasjonen. Workshop nummer to
180 ble avholdt i forbindelse med fylkesledersamlingen, 25. september.

181 Oppsummering

- 182 ● Det er krevende å engasjere folk til å sitte i styrene. Gode valgkomiteer blir
183 viktige i årene fremover.
- 184 ● Ansvarer lokalt faller ofte på få skuldre.
- 185 ● Fylkeslagene er positive til å ansette noen til administrativt arbeid, da dette
186 kan redusere belastningen lokalt.
- 187 ● Fylkeslagene ønsker å være relativt like i håndtering av økonomi og
188 administrasjon, men fleksible og tilpasse seg medlemmer og deres behov når
189 det gjelder arrangementer.
- 190 ● Fylkeslagene oppfordrer nasjonalt styre til å utarbeide en nasjonal veileder for
191 sammenslåing av lokallag.
- 192 ● For å sikre at den lokale tilknytningen ikke forsvinner bør det fremdeles være
193 lokale fylkeslag/ kontaktpersoner i hvert område.

194

Skal man opprettholde fylkeslag som ikke har aktivitet bare for å gjøre det? På bekostning av fylkeslederens samvittighet?

Sitat fra workshop

195

Vi må være veldig gode på å ta imot nye medlemmer, og møte alle med raushet. Alle må få mulighet til å stå i det fylkeslaget de ønsker. Vi har ingen dommerfunksjon.

Sitat fra workshop

196 2.3 Tilbakemeldinger fra andre aktører

197 I tillegg til kunnskapsinnhenting fra medlemmer, fylkeslag og Den nasjonale
198 støttegruppen etter 22. juli er det blitt innhentet informasjon fra andre aktører. Både
199 aktører som Støttegruppen har mye å gjøre med, som 22. juli- senteret, AUF og
200 RVTS, men også andre eksterne aktører som blant annet Victim Support Europe har
201 bidratt i organisasjonsplattformen.. Det er også blitt innhentet informasjon fra flere av
202 forskningsprosjektene som er blitt gjennomført de siste ti årene.

203

204 Oppsummering

- 205 ● Det er fortsatt et stort hjelp- og informasjonsbehov blant de berørte etter 22.
206 juli.
  - 207 ● Erfaring tilsier at de er støttegruppene som er best til å adressere behovene
208 blant de rammede etter voldsomme hendelser ettersom de er tettest på de
209 berørte.
  - 210 ● Aktørene som har samarbeidet med Støttegruppen trekker frem dette som
211 positivt og viktig for deres arbeid.
  - 212 ● En kan ikke sammenligne 22. juli med noe annet, både på grunn av
213 brutaliteten, men også på grunn av ondskapen bak. De spesielle
214 omstendighetene rundt 22. juli kan i seg selv være et argument for å
215 opprettholde aktiviteter.
  - 216 ● Det er viktig at en sikrer ivaretagelse av dokumentasjon fra arbeidet som er
217 gjort tidligere. Dette er historisk viktig, men også som informasjonsgrunnlag
218 ved nye terrorangrep eller katastrofer.
  - 219 ● En bør fortsette med samlinger for overlevende og etterlatte.
  - 220 ● Interessen for 22. juli og Støttegruppen internasjonalt er stor.
- 221

På samling for de berørte møtte vi mange som deltok for aller første gang. Det viser for meg at samlingene vil fortsette å være viktige, men også at behovet for hjelp og likemannsstøtte ikke har avtatt.

Sitat fra informant

222 3. Avsluttende konklusjoner og forslag til tiltak

223 Det har de siste ti årene blitt nedlagt et enormt frivillig arbeid i Støttegruppen etter
224 22. juli. Lokalt og nasjonalt har frivillige, som har vært sterkt berørt av
225 terrorangrepene, brukt mye tid og energi for å ivareta andre berørte. Det står det stor
226 respekt av. Samtidig vet vi at for mange har det voldsomme frivillige engasjementet
227 gått utover enkeltpersoners bearbeidelse av terrorangrepene. Organisasjonen har en
228 struktur og profesjonalitet som gjør at det ikke er mulig å sammenligne den med
229 tidligere støttegrupper.

230

231 Særtrekkene ved 22. juli som brutaliteten og det at terroren var rettet mot en
232 organisasjon gjør at en ikke kan sammenligne angrepet opp mot andre katastrofer.
233 Dette gjør også at allmennhetens interesse for angrepene, lokalt og internasjonalt,
234 ikke vil opphøre. Nye rettsaker, etablering av minnesmerker, nytt Regjeringskvartal
235 mm. gjør at en må forvente at 22. juli vil spille en stor rolle i politikk og
236 samfunnsdebatt også de neste ti årene.

237

238 Synkende aktivitet lokalt, og slitasje nasjonalt gjør det nødvendig å profesjonalisere
239 organisasjonen om en skal kunne opprettholde Støttegruppens funksjon slik den er i
240 dag. Mange av aktivitetene Støttegruppen gjør må utføres innenfor normal arbeidstid
241 ettersom den store majoriteten av de Støttegruppen samarbeider med driftes av
242 aktører som jobber på dagtid. Dette gjør det krevende å drifte organisasjonen på
243 utelukkende frivillig basis.

244

245 Blant de berørte etter 22. juli eksisterer det fortsatt et stort behov for hjelp og bistand,
246 mange strever fortsatt med å få hjelp og det vil fortsette å være et behov for et
247 talerør opp mot sentrale myndigheter. Det er fortsatt et ønske- og et behov for
248 samlinger for overlevende og etterlatte.

249

250 Støttegruppens samarbeidspartnere har hatt gode erfaringer med å samarbeide med
251 Støttegruppen og fremhever organisasjonen som en viktig ressurs i deres arbeid på
252 dette feltet.

253 3.1 Endring av formålsparagrafen

254 Støttegruppen ser det som hensiktsmessig å endre dagens formålsparagraf. Dagens
255 formålsparagraf er svært rund og gir ikke mye rom for prioriteringer. Dette har vært
256 pekt på av flere.

257

258 Endre dagens formulering til:

259

260 *Støttegruppen er en frittstående religion-, livssynsnytral og partipolitisk uavhengig*
261 *medlemsorganisasjon som skal jobbe for å ivareta og sikre de etterlatte,*
262 *overlevende, pårørende og berørtes interesser og hjelpen de har behov for.*

263

264 *Støttegruppen skal fremme de berørtes behov til offentlige myndigheter.*

265

266 *Støttegruppen skal aktivt legge til rette for møteplasser for likemannsstøtte for de*
267 *berørte etter 22. juli.*

268

269 *Støttegruppen skal jobbe for at de som ble drept og er berørte etter 22. juli ikke blir*
270 *glemt.*

271

272 *Støttegruppen skal jobbe for at de erfaringene som er gjort bli ivaretatt, og aktivt*
273 *formidlet, både i Norge og internasjonalt.*

274

275 3.2 Den nasjonale støttegruppen etter 22. juli

- 276 ● Den nasjonale støttegruppen etter 22. juli bør ta sikte på å strukturere
277 organisasjonen ytterligere.
- 278 ● Støttegruppen bør engasjere tilsvarende et halvt årsverk til administrasjon.
- 279 ● Støttegruppen bør kunne tilby leder en frikjøpingsprosent på opptil et halvt
280 årsverk.
- 281 ● Støttegruppen bør gjennomgå dagens administrative systemer, med formål
282 om å inneha systemer som er enkle i bruk og ivaretar dokumentasjon for
283 fremtiden.

- 284   • Støttegruppen bør igangsette et prosjekt med henblikk på å samle, og ivareta
285   dokumentasjonen som er opparbeidet de ti siste årene.
286

287 3.3 Fylkeslagene

- 288   • Den nasjonale støttegruppen etter 22. juli bør utarbeide en generell veileder
289   for fylkeslagene. Veilederen bør inneholde ressurser, tips og beskrivelse av
290   ulike roller og funksjoner i tillegg til å forklare hvordan en går frem for å
291   opprette, legge ned og slå sammen fylkeslag i Støttegruppen.
292   • Styret i Den nasjonale støttegruppen etter 22. juli bør utpeke en
293   kontaktperson for fylker hvor det ikke eksisterer lokallag.
294

295 3.4 Minnemarkeringer

- 296   • Støttegruppen skal jobbe for at 22. juli markeres årlig i Regjeringskvartalet og
297   på Utøya.
298

299 3.5 Ivaretagelse

- 300   • Støttegruppen bør se på tiltak for bedre å nå de berørte fra
301   Regjeringskvartalet.
302   • Støttegruppen bør bidra til, og løfte frem verdien av forskning på de berørte
303   etter 22. juli.
304   • Støttegruppen bør arrangere landsdekkende samlinger for overlevende og
305   etterlatte annethvert år.
306   • Støttegruppen bør ha et tett samarbeid med los-funksjonen.
307   • Støttegruppen bør oppdatere egne informasjonskanaler slik at det er enkelt
308   for berørte å finne frem til riktig informasjon.
309

310 3.6 Myndigheter og andre

- 311 • Støttegruppen bør jobbe opp mot politiske myndigheter for å sikre økt
312 finansiering for de neste ti årene
- 313 • Støttegruppen bør jobbe for å sikre nedsettelse av en ny 22. juli - kommisjon,
314 og jobbe for at en slik kommisjon særlig ser på bistanden de berørte fikk etter
315 terrorangrepene, og at hvilke oppgaver som Støttegruppen fikk ansvar for blir
316 belyst.
- 317 • Støttegruppen bør gjennomgå egen kompetanse og bør kunne tilby utadrettet
318 bistand for de som tar kontakt med Støttegruppen
319

320 3.7 Internasjonalt

- 321 • Støttegruppen bør jobbe med internasjonal kontakt, med mål om å dele
322 erfaringer med relevante organisasjoner/personer.